

Metody analýzy dat

Kurs „Kvalitativní výzkum“
17. dubna 2019
Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

1

- Rozhovory
- Analýza
- Kvalitativní obsahová analýza
- DÚ

2

Rozhovory – úplně poslední reflexe

- Informování o záměru výzkumu?
- Jak se ptát na emoce?

3

Analýza

- Dodržení pravidel tematické analýzy
 - Induktivní postup
 - Sdružování kódů do podtémat a témat

4

Tematická analýza

- Téma - konstrukce významu; vztah k výzkumné otázce, opakovaný výskyt napříč daty, silná výpovědní hodnota
- Od deskripce k interpretaci
- Opakované a detailní čtení dat
- BRAUN, Virginia a Victoria CLARKE. Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*. 2006, vol. 3, issue 2, s. 77-101. DOI: 10.1191/1478088706qp0630a. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1191/1478088706qp0630a>.

5

Tematická analýza

- 1. Seznámení se s daty:** kódování musí předcházet opakované čtení
 - Transkripce dat – pravidla přepisu
- 2. Vytváření otevřených kódů:** základní segment dat, který lze smysluplným způsobem popsat
 - Celý datový soubor musí být okódován, ideální je vytvořit co nejvíce kódů
- 3. Identifikace témat:** posun na vyšší úroveň abstrakce – slučování kódů do obecnějších témat, lze rozlišit různé úrovně témat (hlavní a pod-témata)
- 4. Revize témat:** může vést k opuštění, sloučení témat, apod.
 - Kritérium: vnitřní homogenita + vnější heterogenita (Patton, 1990)
 - Posuzování na úrovni extraktů (návrat k datům) a na úrovni celého datového souboru (výpovědní hodnota)
- 5. Definování a pojmenování témat:** identifikování „jádra“ tématu – o čem téma je. Důležité nezůstat na úrovni dat, ale přesáhnout je – *interpretovat* (vyžaduje znalost relevantní literatury). Každé téma detailně popsané a vtažené k celkovému „příběhu“ – k odpovědi na výzkumnou otázku. Pojmenování témat.
- 6. Zpracování výzkumné zprávy**

6

Software pro analýzu dat

- Nvivo
 - <https://www.youtube.com/watch?v=7bLZ7fqSEEc>
- Atlas.ti
 - https://www.youtube.com/watch?v=QY3A_JtqGn8

7

Analýza v kvalitativním výzkumu

- Jak poznám, jakou metodu analýzy použít?

8

Kvalitativní obsahová analýza

- Zkoumání textů s ohledem na několik vybraných znaků, jejichž výskyt je sledován
- Primárně jde o sledování frekvence významu, případně kvality, které nabývá
- Vhodná zejména pro komparaci jevů (např. výskyt více znaků, výskyt těchto znaků v rámci více datových souborů)
- Kvantitativní vs. kvalitativní obsahová analýza
- Vymezení výběrového souboru (místo a čas)
- Definování úrovně analýzy, tj. kategorie (slova, fráze, témata)
- Kódovací kniha – přesně popsáno, co se kdy s čím děje
- Ověřování
- Síla v systematickosti

9

Kvalitativní obsahová analýza

- Východiskem je kvantitativní obsahová analýza
- Vhodná pro velký objem textu
- Výhody:
 - Jasná pravidla
 - Reliabilita

10

Kvalitativní obsahová analýza

- Induktivní určení kategorií
- Postup: formulace předběžné výzkumné otázky → čtení dat → volba kategorií (rozhodnutí o úrovni abstrakce) → reformulace výzkumné otázky → kódování dat → (po okódování 10 – 50 % materiálu) opětový návrat k výzkumné otázce a kategoriím → interpretace výsledků

11

Kvalitativní obsahová analýza

- Deduktivní určení kategorií
- Postup: formulace předběžné výzkumné otázky → teoretická báze a z ní vyplývající kategorie a podkategorie → (případně reformulace výzkumné otázky) → kódování dat → interpretace výsledků
- Zdroj: Mayring - <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/1089/2385>

12

Kvalitativní obsahová analýza

13

Výzkumný rozvrh

14

Domácí úkol

- Do 22. 4.
 - Konspekt (jeden hezký článek!)
 - Druhá verze výzkumného rozvrhu

15